

Przystanek matura

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu maturalnego z języka polskiego

Literatura: Moliere „Skąpiec” (fragment)

AKT CZWARTY

SCENA VII

HARPAGON

(sam, krzycząc jeszcze w ogrodzie, wpada bez kapelusza)

Złodziej! złodziej! rozbójnik! morderca! Ratunku! Kto w Boga wierzy! Jestem zgubiony, zamordowany! Gardło mi poderżnęli: wykradli mi pieniądze! Kto to być może? Co się z nim stało? Gdzie uciekł? Gdzie się ukrywa? Jak go znaleźć? Gdzie pędzić? Gdzie go szukać? Może tu! Może tam? Kto to taki? Trzymaj!

(Chwytając siebie za ramię)

Oddaj pieniądze, łotrze!... Ha, to ja sam! Zmysły tracę, nie wiem, gdzie jestem, kto jestem, co robię. Och, moje kochane złoto! moje biedne złoto! mój drogi przyjacielu! Wydarto mi ciebie; odkąd mi ciebie wydarto, straciłem mą podporę, pociechę, radość: wszystko skończone dla mnie, nie mam co robić na świecie. Bez ciebie życie mi niepodobna. Stało się; już nie mogę; umieram; już umarłem; pogrzebano mnie!

Zadanie 1

Wskaż miejsce, w którym rozgrywa się akcja „Skąpca” Moliera.

- A. dwór królewski.
- B. dom mieszczański.
- C. dom szlachecki.

Zadanie 2

Zastosowane w powyższym fragmencie środki stylistyczne

- A. są elementem opisu postaci.
- B. podkreślają poetycki charakter powyższego fragmentu.
- C. podkreślają gwałtowne usposobienie bohatera.

Zadanie 3

Na czym polega komizm w przytoczonym fragmencie?

.....

Zadanie 4

Na podstawie przytoczonego fragmentu rozstrzygnij, czy stosunek Harpagona do pieniędzy ma charakter destrukcyjny? Uzasadnij swoje stanowisko.

Rozstrzygnięcie

.....

Uzasadnienie

.....

Zadanie 5

Na podstawie znajomości całego utworu podaj trzy przykłady ilustrujące skąpstwo Harpagona.

Przykład 1

.....

Przykład 2

.....

Przykład 3

.....

Zadanie 6

Odwołując się do znajomości całego utworu, wyjaśnij, jaki wpływ miało skąpstwo Harpagona na jego relacje z córką.

.....

Zadanie 7

Odwołując się do znajomości całego utworu, rozstrzygnij, czy „Skąpca” można uznać za satyrę obyczajową. Uzasadnij swoje stanowisko.

Rozstrzygnięcie

.....

Uzasadnienie

.....

Zadanie 8

Odwołując się do znajomości całego utworu, wykaż, że w komedii nie została zrealizowana jedność akcji.

.....

Zadanie 9

Odwołując się do znajomości całego utworu, wykaż, która z poniższych cech ma charakter farsy?

A. konflikt tragiczny.

B. groteskowość i karykaturalność niektórych bohaterów komedii.

C. groza i tajemniczość.

Zadanie 10

Do jakich utworów A-C nawiązują podane sformułowania 1-3?

- A. Ignacy Krasicki „Żona modna”.
- B. Charles Dickens „Opowieść wigilijna”.
- C. mit o Midasie.

- 1. bogactwo, które unieszczęśliwia.
- 2. małżeństwo dla posagu.
- 3. postać chorobliwego sknery.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

B

Zadanie 2

C

Zadanie 3

Komizm polega na tym, że Harpagon podejrzewa sam siebie o kradzież szkatułki z pieniędzmi.

Zadanie 4

Rozstrzygnięcie: Tak, stosunek Harpagona do pieniędzy ma charakter destrukcyjny.

Uzasadnienie: Dla Harpagona pieniądze stały się sensem życia, traktuje je jak przyjaciela, okazuje im uczucia, są dla niego wyłącznym źródłem radości. Uważa, że bez pieniędzy nie miałby po co żyć.

Zadanie 5

Przykład 1: na kolację dla gości chce podać jak najtańsze potrawy.

Przykład 2: głodzi swoje konie i trzyma je w złych warunkach.

Przykład 3: zwiększa liczbę dni postnych, byle tylko zaoszczędzić na wydatkach.

Zadanie 6

Skąpstwo Harpagona miało negatywny wpływ na jego relacje z córką. Zmusza Elizę do małżeństwa z dużo od niej starszym mężczyzną, bo ten nie oczekuje posagu.

Zadanie 7

Rozstrzygnięcie: Tak, utwór można uznać za satyrę obyczajową.

Uzasadnienie: Moliere krytykuje obyczajowość społeczeństwa francuskiego żyjącego w połowie XVII wieku zwłaszcza w sferze relacji rodzinnych i pojmowaniu instytucji małżeństwa.

Zadanie 8

Akcja jest wielowątkowa: miłość Kleanta i Marianny, Walerego i Elizy, plany małżeńskie Harpagona, szkatulka z pieniędzmi zakopana w ogrodzie.

Zadanie 9

B

Zadanie 10

A 2

B 3

C 1